

**HRVATSKA
KONZERVATIVNA
STRANKA**

Zagreb, 11. 03. 2016.

**Predsjednik Hrvatskoga sabora
akademik Željko Reiner**
Trg sv. Marka 6-7
10000 Zagreb

**Predmet: Izbor članova nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu
Republike Hrvatske
Prijedlog donošenja odluke Hrvatskog sabora**

Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatskoga sabora akademiče Reineru,

Prema odredbama članka 44., stavak šesti, Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13), dostavljamo Vam sljedeći prijedlog za donošenje odluke Hrvatskog sabora na temelju odredbi članka 161., stavka prvog, Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13):

- Članove nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske bira i imenuje Hrvatski sabor putem javnih natječaja. To se odnosi na one članove nadzornih odbora koje prema udjelu u vlasništvu Republika Hrvatska predlaže skupštini trgovačkog društva ili bira i imenuje putem skupštine trgovačkog društva, osim člana nadzornog odbora kojeg imenuju radnici pojedinog trgovačkog društva na način utvrđen Zakonom o radu.
- Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskog sabora priprema postupak natječaja i uvjete za odabir, provodi odabir prijavljenih kandidata, predlaže imenovanja i materijalna prava članova nadzornih odbora te predlaže opoziv članova nadzornih odbora koje je imenovao Hrvatski sabor.

- Revizorski odbori i nadalje prema Zakonu o reviziji sastavljeni su od članova nadzornih odbora i članova imenovanih od nadzornih odbora.
- Zaposlenike službi unutarnje revizije i unutarnje kontrole u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske biraju nadzorni i revizorski odbori, a te su službe za svoj rad izravno odgovorne nadzornim i revizorskim odborima.
- Nadzorni odbori za svoj rad, osim skupštinama trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, odgovorni su Hrvatskom saboru, a tromjesečne i godišnje izvještaje o radu trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske podnose Odboru za gospodarstvo Hrvatskog sabora.
- Revizorski odbori, osim nadzornim odborima koji su ih imenovali, podnose tromjesečna i godišnja izvješća Odboru za financije i državni proračun Hrvatskog sabora i Ministarstvu financija, a Ministarstvo financija dužno je pojedinačne i zbirne podatke o prihodima/ rashodima, dobiti/gubitku, imovini, obvezama i kapitalu redovito objavljivati na svojoj službenoj web-stranici.

Hrvatski sabor, kao zastupničko tijelo i ujedno zakonodavna vlast, može donijeti propis kojim bi se ovakav postupak izbora, predlaganja ili imenovanja detaljnije regulirao, ali u odsustvu takvog rješenja zakonodavca za provedbu ovog prijedloga bila bi dovoljna odluka Hrvatskog sabora.

Obrazloženje prijedloga

Republika Hrvatska, kao osnivač ili suosnivač trgovačkih društava u državnom vlasništvu, ostvaruje svoja prava u Skupštini trgovačkog društva u državnom vlasništvu preko Vlade Republike Hrvatske, koju u Skupštini pojedinog trgovačkog društva uglavnom zastupa resorni ministar. U trgovačkim društvima gdje je Republika Hrvatska jedini osnivač, Uprave trgovačkih društava imenuje Vlada RH kao Skupština trgovačkog društva, uglavnom na prijedlog ministra koji Vladu RH zastupa u Skupštini trgovačkog društva.

O daljnjem načinu izbora i imenovanja članova Uprava trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, gdje je Republika Hrvatska jedini osnivač, odluku će donijeti sadašnja Vlada RH u svemu prema važećim zakonskim odredbama.

U trgovačkim društvima gdje je Republika Hrvatska suosnivač, Uprave trgovačkih društava biraju se prema odredbama Statuta koji donosi Skupština trgovačkog društva, u kojoj je Republika Hrvatska zastupljena putem opunomoćenika kojeg opunomoćuje Vlada Republike Hrvatske.

Ali, ukoliko članove nadzornih odbora tih trgovačkih društava bira, predlaže ili imenuje isto tijelo izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj koje bira, predlaže ili imenuje članove uprava tih trgovačkih društava, a to je Vlada RH, pa su ti nadzorni odbori za svoj rad odgovorni istom tijelu izvršne vlasti koje je imenovalo i njih i uprave tih trgovačkih društava, postavlja se pitanje učinkovitosti tog nadzora, a posebno kroz načelo građanskog nadzora, obzirom da je stvarni vlasnik tih trgovačkih društava svaki državljanin Republike Hrvatske.

Sa stanovišta načela da je stvarni vlasnik tih trgovačkih društava svaki državljanin Republike Hrvatske, vrlo je bitna javnost rada nadzornih, a time i revizorskih odbora trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske.

Stoga smo stanovišta da naš prijedlog, prema kojem Hrvatski sabor kao zastupničko tijelo bira, predlaže ili imenuje članove nadzornih odbora u ime Republike Hrvatske umjesto Vlade Republike Hrvatske kao izvršne vlasti, doprinosi povećanju građanskog nadzora nad radom tih trgovačkih društava te javnosti rada nadzornih i revizorskih odbora.

Inače, prema podacima iz 4. objedinjenog izvještaja iz svibnja 2012. o provedbi Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012., ta trgovačka društva imala su 31.12.2011. 87,5 tisuća zaposlenih, godišnji prihod od 52,9 milijardi kuna, godišnji rashod od 50,0 milijardi kuna, godišnje obveze od 106,6 milijardi kuna, a upravljala su imovinom od 280,4 milijarde kuna. Nažalost, nakon ovog 4. objedinjenog izvještaja, objedinjeni izvještaji o provedbi Antikorupcijskog programa

za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu prestali su se objavljivati, tako da do podataka te prirode trenutno običnom građaninu nije jednostavno doći.

Za usporedbu, prihodi Državnog proračuna RH za 2011. godinu su bili 107,07 milijardi kuna, a rashodi 119,94 milijarde kuna, dok je bruto domaći proizvod u Republici Hrvatskoj u 2011. godini bio 328,74 milijarde kuna, a prema podacima DZS-a u Republici Hrvatskoj u prosincu 2011. bilo je 1.367,87 tisuća zaposlenih.

Iz navedenog proizlazi da je prosječni BDP/po zaposleniku u RH u 2011. godini iznosio 240,35 tisuća kuna, dok je u trgovačkim društvima u vlasništvu RH prosječni prihod/po zaposleniku u 2011. godini iznosio 604,57 tisuća kuna, što je 2,5 puta više od prosječnog BDP/po zaposleniku u RH. Godišnji prihod tih trgovačkih društava je na razini polovice godišnjeg državnog proračuna, dok su obveze na razini jednogodišnjeg državnog proračuna RH, a imovina kojom ta trgovačka društva upravljaju je na razini jednogodišnjeg bruto domaćeg proizvoda u Republici Hrvatskoj. Ovi šturi usporedni podaci pokazuju koliki je značaj uspješnog poslovanja tih trgovačkih društava za gospodarsko stanje u Hrvatskoj, a taj značaj još više povećava činjenica da ta trgovačka društva uglavnom upravljaju važnom općom i/ili javnom imovinom.

S druge strane Izvješće o provedbi plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2014. godinu iz svibnja 2015. navodi za 2011. godinu ukupni prihod:

- trgovačkih društava od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku u iznosu od 24,7 milijardi kuna,
- trgovačkih društava od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska ima većinski udio u iznosu od 13,3 milijarde kuna,
- trgovačkih društava u kojima Republika Hrvatska ima vlasništvo manje od 50% i čije dionice kotiraju na uređenom tržištu kapitala u iznosu od 41,4 milijarde kuna,

što sveukupno iznosi prihod od 74,9 milijardi kuna u 2011. godini.

Ni jedan ukupni, parcijalno zbrojeni ili sveukupni iznos prihoda iz ovog Izvješća o provedbi plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2011. godinu ne daje iznos

ukupnog prihoda od 52,9 milijardi kuna iz 4. objedinjenog izvještaja o provedbi Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu.

Ovi sažeti podaci, ali i opća situacija vezano za poslovanje trgovačkih društava u državnom vlasništvu govore o potrebi povećanja građanskog nadzora tog poslovanja i o važnosti čim veće javnosti rada tih trgovačkih društava, čemu bi se približili usvajanjem našeg prijedloga.

U nadi da će Hrvatski sabor prihvatiti naš prijedlog i time povećati građanski nadzor poslovanja i javnost rada trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske

S poštovanjem,

Predsjednica

Hrvatske konzervativne stranke

Ruža Tomašić
